

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНИХ ХОЛДИНГОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

Доц. Карінцева О.І., студент гр.Ес-22 Жирний В.Ю.

Державні холдингові компанії, що створені у процесі приватизації державних підприємств, відіграють важливу роль як одна із провідних організаційно-правових форм управління державним майном. Холдинги сприяють збереженню великих підприємств, зміцненню коопераційних зв'язків, залученню нових інвестицій, збільшенню конкурентоспроможності багатьох видів вітчизняної продукції.

Холдингова компанія – публічне акціонерне товариство, яке володіє, користується, а також розпоряджається холдинговими корпоративними пакетами акцій двох або більше корпоративних підприємств.

Державна холдингова компанія – це холдингова компанія, утворена у формі акціонерного товариства, не менш як 100% акцій якого належить державі.

Нині надзвичайно актуальною проблемою для державних холдингів в Україні є впровадження нової моделі забезпечення їх ефективного функціонування, побудованої на основі реформування структури власності, перетворення холдингів на управлінські компанії, які діють на основі ринкових, підприємницьких принципів. Але виникають значні проблеми і на рівні управлінських компаній, а саме:

- Відсутність відпрацьованих методик стратегічного управління, які б враховували динамічність процесів інноваційного розвитку, зміни кон'юнктури ринку, а також передбачали інструменти подолання проблеми низької стратегічної гнучкості великих підприємств, зумовленої особливостями функціонування суб'єктів господарювання державної форми власності.

- Успадкована застаріла практика управління та організації виробництва, впровадження методик управління акціонерною вартістю, що призводить до зменшення їх інвестиційної привабливості та кредитоспроможності.

В умовах ринкового середовища шляхами вирішення проблем ефективного функціонування державних холдингів в Україні є впровадження системи бюджетування та формування системи економічного управління холдингом з центрами відповідальності (центри доходів, центри витрат, центри прибутку, центри інвестицій, центр управління і контролю), та визначення на цій основі ступеню свободи прийняття управлінських рішень керівництвом підприємств, які входять у склад холдингу. Зазначене створить основу для формування у холдингу ефективної системи внутрішньо-

корпоративного підприємництва, у рамках якої підприємства холдингу мають орієнтувати свою діяльність на зовнішнього та внутрішнього клієнта відповідно до затвердженого холдингом маркетингового плану, а їх продукція має бути конкурентоспроможною не лише у рамках холдингу, але й на відкритому ринку.

Для забезпечення реалізації таких цілей потребують модернізації існуючі державні підходи до фінансового планування діяльності державних холдингів. Нині таке планування є тактичним: держава затверджує та контролює виконання лише річних фінансових планів державних холдингів, єдиною законодавчо-закріпленою умовою до яких є прогнозування у планах отримання валового та чистого прибутку у розмірі не менше прогнозного показника попереднього року з урахуванням прогнозного рівня інфляції. Фінансове планування діяльності державних холдингів повинно набути стратегічної складової і дозволити органам, уповноваженим управляти корпоративними правами держави, сформулювати стратегічне бачення перспектив розвитку холдингу.

Трансформація державних холдингів має забезпечити можливості динамічного та ефективного маневрування активами холдингу з метою нарощування його акціонерної вартості у довгостроковій перспективі, продажу підприємств, які діють неефективно або у непривабливих сегментах ринку, максимізації капіталізації та віддачі на інвестований капітал, мінімізації бізнес-ризиків.

Таким чином, на сьогодні в Україні задля вирішення проблем підвищення ефективності функціонування державних холдингів необхідна трансформація системи управління державними акціонерними правами, удосконалення існуючої моделі створення державних холдингів у процесі корпоратизації та приватизації з урахуванням особливостей стратегічного розвитку, методики оцінки їх ефективності з урахуванням галузевих особливостей та стратегічних цілей держави.

1. Довгань Л.Є., Пастухов В.В., Савчук Л.М. Корпоративне управління. Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2007. – 174с.
2. Закон України «Про холдингові компанії в Україні» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 34, ст.291): [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua>
3. Уманців Г.В. Холдингові компанії та фінансово-промислові групи. – К.: ВІРА-Р «Альтерпрес», 2002. – 429с.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми: Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 201–203.